

Editörden

İlahiyat disiplinleri içinde Kelam, geçirdiği aşamalar itibariyle farklı bir yere sahip. İslami disiplinlerin en azından müellif eğilimleri yönüyle yavaş yavaş ayrışmaya başladığı ilk zaman periyodunda, Kelam'la uğraşanların uğratıldıkları takibatları biliyoruz. Kelam'la uğraşmayı riskli bir işe girişmekle eşdeğer kılan, insanla ve toplumla ilgili konuşmanın mayın tarlasında yürümekten farklı olmadığı bu ilk oluşum döneminde Kelam'a olan eğilimin daha formel disiplinlere kaydığına şahit oluyoruz. Bir süre sonra yeniden Kelam'a dönenlerin de *bireysel sorunlara* odaklanmanın getirdiği bu riskten uzak durup, Allah'la ilgili konularla uğraşmanın korumacılığına sığındıklarını ve bu uğraşı sebebiyle Kelam'ı eşrefu'l-ulum derecesine yükselttiklerini de biliyoruz.

Kelam'ı hayatın içinde bir disiplin yapan, dolayısıyla de risk omuzlatan ilk başlangıç durumuna yeniden dönüldüğünde başka bir ifadeyle Kelam'ı, Samuel Rayan'ın ifadesini ödünç alırsak bu *kolonileştirilmiş durumundan* kurtardığımızda, Kelam'ın ayakları yere basan bir disiplin olarak yeniden üzerindeki küllerden kurtulacağına inananlardanız. Bu kurtuluşun uzun solukluluğunu sağlayacak olan; her türlü indirgeme ya da genelleme hatasını dışlayan kucaklayıcı bir yöntem arayışına girmek ve bu yöneme hayat veren uygulama alanları yaratmak, başka bir ifadeyle Kelam'ı tecrübi bir alanın ilmine dönüştürmenin yolunu araştırmaktır. Kelam Araştırmaları'nda içerik olarak arzulanan da, bu yöntemi uzun vadede netleştirecek bir entelektüel birikimin buraya aktılmasını sağlamaktır.

Bu düşüncelerle online olarak ilk sayısını Ocak 2003 tarihinde yayınladığımız **KELAM ARAŞTIRMALARI**'nın ikinci sayısını da okuyucularına takdim ediyoruz.

Karşınızdaki sayıda bu amaca hizmet edecek çalışmalar var. Daha önce yayınlanmış olmasına rağmen lokal ortamlarda yayınlanan bazı çalışmaların bu amaçla buraya alınmaları yararlı görülmüştür. Prof. Dr. İsmail YAKIT'ın *Kur'ani 'Yakin' ve 'Reyb' karamlarını semantik bir analize* tabi tuttuğu yazısı böyle bir çalışma. Doç.Dr. Muhit MERT'in *Anlam Teorisi* ile ilgili makalesi de bu türden. Yine bendenizin *Metafiziksel Olmayan Bir Teoloji'nin İmkani* ile ilgili çalışmamın da bir kısım değişikliklerle burada da yayınlamam bu amacı gütmektedir.

Yazılarımızdan, Prof.Dr. Hüseyin ATAY'ın *Gazali ve İbn Rüşd'ü karşılaştırmalı olarak tahlil ettiği çalışmasının* ses getireceğini düşünüyoruz (Aslında eleştiri geleneğinin bir türlü oturmadığı ve düşüncenin düşünceyi üretmesinin bir gelenek oluşturamadığı ülkemiz entelektüel ikliminde bu bir temenni ve teşvik). Hocamızın henüz bitirdiği yazısı uzun ve verimli bir ilmi hayatın birikimi ile yapılan değerlendirmeleri içermesi yönüyle değerli ve ilgi çekici.

M.BAKTIR'ın *Fiili Sıfatlar*'ı zaman kavramıyla irtibatlandırarak irdelediği yazısı; Özcan TAŞÇI'nın *Kur'an'da Adalet Kavramı*'nı tahlil ettiği makalesi; Erkan Kurt'un *Tarihte Yöntem*'le ilgili analitik çalışması; B. Abrahamov'dan ve Hasan Hanefi'den yapılan yorucu tercümele de önümüzü aydınlatacak önemli çalışmalardan.

Nihayet hem sağlam bir tahkik hem de güvenilir bir Tercümeyle uzun çabalar sonucu karşımıza çıkan *Kitabu't-tevhid*'in çevirisini değerlendiren bir yazıyı da sayfamızda bulacaksınız.

Bu içeriğin 2004'ün ilk sayısı ile daha da zenginleştirileceği yönündeki temennimizin, katkılarınızla bir gerçekliğe dönüşeceğini ümit ediyor, eleştiri ve katkılarınızı bekliyoruz.

Esenlik dileklerimizle

ŞABAN ALİ DÜZGÜN